

Geçmişten Gelen Dostluğun Yansıması: Binicilik

Gemiler, trenler, hava araçları ve otomobiller... Tüm bunlar icat edilmeden önce, güçlü kaslara sahip hayvanlar olduklarından atlar ulaşımda ve yük taşımada bize yardım ediyordu. Teknolojinin günden güne gelişmesiyle onlara gereksinimimiz bitse de atlarla insanların dostluğu hiç bitmedi. Eğitilebilir hayvanlar olan atlarla artık çoğunlukla keyifli zamanlar geçirmeye başladık ve bu bir spor hâline geldi. Haydi gelin atları ve onlarla birlikte yaptıklarımızı daha yakından inceleyelim.

Eski zamanlarda ata binerken kaymamak için atın sırtına bir kilim serilerek binilirdi. 5. yüzyılda at donatım ekipmanlarından biri olan eyer kullanımının başlaması binicilik sporunu hızla geliştirdi. Günümüzde bu sporda kullanılan pek çok at donatım malzemesi var. Aynı zamanda biniciler de spora uygun giysiler giyiyor.

Başlık ve dizginler, atın binicisi tarafından kontrol edilebilmesi içindir. Atı yürütürken, bir yere bağlarken ya da at bir yöne doğru yönlendirilirken kullanılır.

Biniciler ata binerken düşme gibi tehlikelere karşı güvenli olmak ve rahat hareket edebilmek için özel giysiler giyer. Binici pantolonu, atın üstünden kaymamak için binicinin bacaklarını sıkıca sarar. Ayrıca bu pantolonun iç kısmı da kaymayan özel bir malzemeden yapılır. Düz ve kaymayan tabana sahip çizmelerse üzengi demirine tam tutunmayı sağlar ve böylece bacaklar eyere daha iyi sarılabilir. Dizginleri tutarken ellerden kaymaması için eldiven, başı darbelere karşı korumak içinse tog adı verilen kask kullanılır.

Daha önce tımarlamak sözcüğünü duydunuz mu? Atlar, derilerinde biriken toz, kepek ve çamur gibi maddelerden arındırmak için fırçalanır. Ayrıca atlar da tıpkı insanlar gibi terler. Özellikle egzersiz yaparken ya da koşarken neredeyse saatte 12 litre kadar su kaybederler. Killarını çıkış yönünün tersine doğru dairesel hareketle fırça kullanarak taramak, terleme sonrası derilerinde biriken kalıntılardan da arınmalarını sağlar. Atı fırçayla temizleme işlemine tımarlama denir.

Eyer, atın sırtına sabitlenen ve binicinin üstüne oturabildiği bir ekipmandır. Bu hem binici hem at için konforu artırır. Eyerle birleşik olan üzengi demirine binici ayaklarını sabitler.

Atların evi diyebileceğimiz yerin adı da hara ya da ahırdır. Haraların içi genellikle her at için ayrı oda gibi olan bölümlere ayrılır. Haranın yakınında bulunan çitlerle çevrili kum ya da çim zeminli alanaysa maneje adı verilir. Atlar ve biniciler bu alanda eğitim alır.

Binicilik bir hayvan eşliğinde yapabileceğiniz spor dalıdır. Atlarla zaman geçirmek, mutlu ve enerjik hissetmenizi sağlar. Binicilik sporu zamanla denge ve koordinasyon becerilerinizi geliştirir. Ayrıca, kan dolaşımıyla birlikte solunum sistemi, omurga ve eklem sağlığını olumlu yönde etkiler.

Ülkemizde Türkiye Binicilik Federasyonu ve Türkiye Geleneksel Spor Dalları Federasyonu atlarla birlikte yapabileceğimiz pek çok yarışma düzenler. İşte bunlardan bazıları...

Atlı Jimnastik

Ata özel bir eyer takılır. At hareket ederken binici atın üstünde denge gerektiren jimnastik hareketleri yapar. Hareketleri ne kadar doğru yaparsa binicinin puanı o kadar artar.

Engel Atlama

Binici ve at, manejde bulunan çeşitli yüksekliklerde engelleri atlayarak parkuru tamamlar. Bunu yaparken at ve binici dengelerini koruyabilmeli ve engellere çarpmadan tümünü atlamalıdır. Parkuru tamamlama süreleri de yarışta sıralamayı etkiler.

Atlı Dayanıklılık

Arazide oluşturulmuş parkurda at, binicisiyle birlikte toplam 120 kilometre koşar. 40 kilometrede bir atlar ve biniciler sağlık kontrolünden geçer. Yarışı sağlık ve performans yönünden en iyi şekilde tamamlayan at ve binici yarışçı kazanır.

Atlı Cirit

Geleneksel binicilik sporlarımızdandır. Yedişer at ve biniciden oluşan 2 takımla oynanır. Binicilerin ellerindeki tuttukları ince uzun ekipmanın adı cirittir. Eldeki ciritin atılıp karşı takımdan bir oyuncuya dokunması sağlanarak puan kazanılır. Ancak rakibine ciriti isabet ettirebileceği pozisyonda olmasına karşın cirit atmayan oyuncu daha fazla puan kazanır. Yani bu oyunda saygı ve incelik çok önemlidir.

Atlı Okçuluk

Bir diğer geleneksel binicilik sporumuzsa atlı okçuluk. Atın üstündeyken elinde oku ve yayı olan binici, farklı uzaklıklardaki 3 hedefi okla vurur. Hedefin ortasında bulunan 15 santimetre çapındaki alana isabet eden oklar daha fazla puan kazandırır. Ok atarken atın üstünde dengede durabilmek ve atın kontrolünü kaybetmemek önemlidir.

Rahvan Binicilik

Anlatacağımız son geleneksel binicilik sporu rahvan binicilik. Atların kendilerine özel yürüyüş biçimleri vardır. Kısa kısa ve çok hızlı adımlar atan rahvan atların yürüyüşü de bunlardan biri. Rahvan atlar bu yürüyüş biçimiyle, binicisiyle birlikte yarışa katılır. Parkuru ilk tamamlayan at ve binicisi yarışta kazanır. Bu yürüyüş biçimini diğer cins atlar da eğitim alarak öğrenebilir.

